

Lüzumsuz Yollar

– MESUT ÇİFTÇİ · 03 Eylül 2009

Akılsız köpeği yol kocatırmış demiş atalar. İlk duyduğumda komik bir cümle olmasından başka hiçbir anlam ifade etmemişti benim için bu atasözü. Ama zamanla bu atasözünde ne anlatılmak istendiğini anladım. İnsan ömrü birçok yoldan geçiyor. Ömrümüz boyunca kimi zaman toprak yollarda yürüyoruz, kimi zaman asfalt yollarda, kimi zaman mermer yollarda, kimi zaman ise kırmızı halılar döşenmiş yollarda. Benim ömrüm hiç mermer ya da kırmızı halılı yollardan geçmedi şimdiye kadar. Ama bundan sonra geçer mi bilmiyorum. Daha ziyade toprak, taşlı ve de ziyadesiyle çakıllı yollarda ve çıplak ayaklarla yürüdüm. Elbette ki her şeyin olduğu gibi bu durumunda bana kazandırdıkları oldu. Ama hangi ayaklar istemezler ki kırmızı halılar üzerinde yürümeyi?

Hayat yolculuğunda yaşım dolayısıyla pek fazla yol kat etmiş olmasam da çoğu zaman haddinden fazla yürüdüğüm oldu. Bunun nedeni çoğu zaman hesapsızlık ve düşüncesizlikti elbette. Bu durum yazının başında bahsettiğim atasözünün ne anlama geldiğini idrak etmeme sebebiyet verdi. Aslında denklem gayet basitti; Akılsız başın cezasını ayaklar çekiyordu. Yaşanmışlıklardan elde edilen derslere tecrübe denir öyle değil mi? Peki tecrübe edinme hususunda zorluk çeken insanlar hemen akılsız diye yaftalanmalı mı diye soruyorum kendi kendime ve tatmin edici bir cevap alamıyorum elbette kendimden. Ama genellemelerin genellikle yanlış olduklarını biliyorum. (Kendi paradoksumun içerisindeyim şu an) Yani insan tamamıyla aptal ya da tamamıyla akılsız olabilir mi? Elbette bu mümkündür. Ama insanlar bazı konularda aptal, bazı konularda akıllıdırlar. Bu konuların belirlenmesi ise bireyden bireye değişim gösterir. Bu da her yazımda bahsettiğim hayatın değişkenliği ile ilgili bir konudur. Yani bir insana sen tamamıyla akılsızsın ya da sen tamamıyla aptalsın diyemeyiz. Aptal sık sık aptallık yapanlara da denilebilir, arada sırada yapanlara da. Zekâsıyla meşhur olmuş birçok insan bile sık sık aptallık yaparlar. Bu yapılan aptallıklar ve akılsızlıklar ise olması gerekenden daha çok enerji harcamaya sebep olabilir. Yukarıdaki atasözü aslında bu durumu açıklamaktadır. Ben ömrüm boyunca olması gerekenden fazla ya da az konuştuğum için bu duruma maruz kaldım. Elbette kendisi ile dalga geçmesini de bilmeli insan. Ama kendisi ile sık sık dalga geçmemeli. Bu anlatmaya çalıştığım durumun içindeyken bu atasözünü hatırlayıp hem hayıflandım, hem de kendimle dalga geçtim.

Bir birey olarak benim bu atasözünün bahsettiği durumun içerisinde olmam elbette ki olasıdır. Çünkü ben insanın mükemmel bir varlık olmadığını biliyorum. İnsan hata yapan, yanılan bir varlık. Kimi zaman dilini tutamaz, kimi zaman hareketlerine engel olamaz, kimi zaman birkaç adım sonra ne yapacağını bilmez ve kimi zamanda duygu-fikir karışıklığı içerisinde anlamsız davranışlarda bulunur. Bunlar insanlara has özelliklerdir. Gelgelelim devletlerin bu tür davranışlarda bulunmak gibi bir lüksleri yoktur. Devletler yaptıkları hataların bedellerini muhakkak suretle öderler. Bir devlet için güvenilirlik bir birey için olduğundan daha önemlidir. Bir birey sık sık hata yapabilir. Ama bir devlet sık sık hata yapıyorsa bunun bedelini ağır öder. Ben yukarıda ilk paragrafın ilk cümlesinde söz ettiğim atasözündeki durum

içerisinde olan birçok devlet gördüm, birçok devlet tanıyorum. Bu devlet ya da devletler akılsızca ve mantıksızca verdikleri kararların sonuçlarını gerekenden fazla enerji ve güç harcayarak ödediler. Lüzumsuz yere yoruldular ve lüzumsuz yere yaşlandılar. Elbette bu bedeli en hafif davranış oldu onlar için. Kimisi yok olup gittiler tarih sayfalarında. İnsan karar verirken düşünmeli, devletler ise bu düşünme işini bir bireyden daha çok önemsemeli. Akılsız köpeği yol kocadır, bu atasözünü unutmamalı.